

Sør-Varanger
kommune

OMSTILLINGSPLAN 2021–2024

Sør-Varanger kommune

Strategi

Innhold

Innhold	2
1. INNLEDNING	3
1.2 Visjon og verdigrunnlag	4
1.3 Målsetninger	4
2. INNSATSOMRÅDER OG ARBEIDSMETODIKK.....	5
2.1 Infrastruktur og nettverk.....	5
2.2 Innovasjon og kompetanse	5
2.3 Entreprenørskap.....	6
3. ORGANISERING, RESSURSINNSATS OG FINANSIERING	6
3.1 Organisering av omstillingsarbeidet	6
3.2 Finansiering.....	7
3.3 Avgrensninger	8
Vedlegg 1:	9
Bakgrunn for tredje revidering av strategi.....	9
Vedlegg 2:	12
Sør-Varanger i omstilling	12

1. INNLEDNING

I 2015 fikk Sør-Varanger kommune status som omstillingskommune, og i løpet av 2016 ble Sør-Varanger Utvikling AS (SVU) etablert med planlagt avslutning 31. desember 2024. SVU er 100% eid av kommunen, og driver næringsrettet omstillingsarbeid i Sør-Varanger.

Bakgrunn for revidert strategi kan leses i *Vedlegg 1 - Bakgrunn for tredje revidering av strategi*.

Strategien skal svare på utfordringer som nevnes i *Vedlegg 2 - Sør-Varanger i omstilling*.

Sør-Varanger kommune

1.2 Visjon og verdigrunnlag

Omstillingsarbeidet skal gjennomføres i tråd med visjon og verdigrunnlag, og sørge for at igangsatte prosjekter ivaretar disse. Omstillingsarbeidet gjennomføres etter visjonen:

SVU skal bidra til å skape et attraktivt samfunn med vekstkraft

Et slikt samfunn defineres som:

... et samfunn der det er attraktivt å etablere og drifte virksomheter og institusjoner

... et samfunn preget av høy kompetanse, utdanning og utvikling

... et samfunn der en samarbeider og inkluderer hverandre

... et samfunn en ønsker å vokse opp, etablere seg, og komme tilbake til

I tillegg legges følgende verdigrunnlag til grunn i arbeidet:

- **Kompetansedrevet**
SVU vektlegger kompetanse som grunnlag for lokal utvikling
- **Samhandlende**
SVU skal fremme samhandling og være en aktør som knytter parter sammen
- **Langsiktig**
SVU skal bidra til å jobbe mot varige og langsiktige perspektiver
- **Utviklende**
SVU skal fremme utvikling og innovasjon

1.3 Målsetninger

Sør-Varanger Utviklings arbeid skal rettes mot å nå tre hovedmål:

- Bidra til å utvikle og sikre 300 arbeidsplasser i Sør-Varanger
- Bidra til økt robusthet i næringslivet
- Bidra til bærekraftig verdiskapning

De tre målsetningene vektlegges likt.

Sør-Varanger kommune

2. INNSATSOMRÅDER OG ARBEIDSMETODIKK

SVUs arbeid skal rettes mot tre strategiske innsatsområder:

- Infrastruktur og nettverk
- Innovasjon og kompetanse
- Entreprenørskap

Innenfor hvert innsatsområde skal det jobbes proaktivt for å stimulere til prosjektutvikling i det private næringslivet. Næringslivet har mulighet til å søke om tilskudd til prosjekter som skal bidra til lokal verdiskapning. SVU kan kun støtte prosjekter som inngår i kategorien forstudier og forprosjekter. Søknader om tilskudd behandles av styret i styremøter i henhold til årlig møteplan. Det proaktive arbeidet og tilskuddene skal i fellesskap jobbe for å oppnå de overordnede målene for SVU, samt målene for hvert enkelt innsatsområde.

SVU vil etterstrebe å drifte selskapet effektivt og utarbeide fleksible løsninger. Der det er hensiktsmessig, og slike ikke finnes fra før, kan SVU etablere eller bidra til etablering av nye selskaper og/eller strukturer.

2.1 Infrastruktur og nettverk

Innsatsområdet infrastruktur og nettverk handler om å bygge strukturer i samfunnet som må være på plass for å kunne sørge for et robust næringsliv og et bærekraftig samfunn. Det er i hovedsak snakk om myk infrastruktur som klynger, nettverk, teknologi og utdanningstilbud. Målet er å skape og sikre strukturer og nettverk i samfunnet og næringslivet som må være på plass for å oppnå visjonen om et attraktivt samfunn med vekstkraft.

Normalt sett vil ikke eiendomsutvikling, byggeprosjekter og annen fysisk infrastruktur kvalifisere til støtte. Unntaket kan være dersom et forstudie eller forprosjekt skal utvikle innhold eller konsepter rundt et bygg, der bygget skal bidra til kompetanseheving og mer samhandling.

2.2 Innovasjon og kompetanse

Innovasjon handler om å skape noe nytt med sikte på økonomisk verdiskapning. For å skille innovasjon fra en idé, sier vi at en ny idé eller oppfinnelse ikke blir til en innovasjon før den er kommet til praktisk anvendelse. Kompetanse handler om utvikling av kunnskap, forståelse og ferdigheter. Innsatsområdet skal svare på utfordringene med demografi, kompetanse og begrensede lokale innovasjonsressurser.

Prosjekter som vil kunne kvalifisere til støtte er blant annet innovasjons- og utviklingsprosjekter i næringslivet, samarbeidsprosjekter mellom næringsliv og opplærings- og utdanningsinstitusjoner, tverrfaglige og grenseoverskridende prosjekter for kompetanseutvikling, og utvikling- og kompetansehevingstiltak for klynger og nettverk. Prosjekter som har til hensikt å forberede og prekvalifisere til støtte hos annet virkemiddelapparat vil også være relevant.

Sør-Varanger kommune

2.3 Entreprenørskap

Innsatsområdet entreprenørskap handler om aktiviteter i prosessen fra å ha en ide til å etablere og/eller utvikle ny forretningsmessig virksomhet. Aktivitetene er rettet mot nyoppstartede bedrifter og gründere. Formålet med innsatsområdet er å skape et gründermiljø i Sør-Varanger som gjør det attraktivt å starte bedrift og/eller flytte eksisterende bedrifter til kommunen, samt gi gründere en større sjanse for å lykkes ved å bidra til økt forretningskompetanse.

Det proaktive arbeidet innenfor innsatsområdet entreprenørskap vil gjennomføres gjennom merkevaren *ICE – Innovate Cool Experiences!*. For å bidra til økt sannsynlighet for å lykkes er det ønskelig å videreutvikle det helhetlige økosystemet for å stimulere til at flere tør å satse på sin forretningside og starter bedrift i Sør-Varanger.

3. ORGANISERING, RESSURSINNSATS OG FINANSIERING

3.1 Organisering av omstillingsarbeidet

Sør-Varanger kommune er mottaker av omstillingsmidlene og er øverste ansvarlig for omstillingsprogrammet. Kommunen har følgende ansvarsoppgaver:

- Vedtar omstillingsplan og årlige handlingsplaner og utøver med dette eierstyring av Sør-Varanger Utvikling AS.
- Mottar årlig rapport på framdrift og resultater.
- Mottar ellers informasjon etter fastsatt plan.
- Kommunen er 100% eier av omstillingsorganisasjonen Sør-Varanger Utvikling AS.
- Oppnevner styret for Sør-Varanger Utvikling AS.
- Generalforsamling er Sør-Varanger kommune ved ordfører.

Sør-Varanger Utvikling AS er forvalter av omstillingsmidlene på vegne av eier, i tråd med vedtatt omstillingsplan og tilhørende handlingsplaner. SVU har følgende ansvarsoppgaver:

- Utarbeider forslag til eventuelle justeringer av omstillingsplan og lager forslag til årlige handlingsplaner.
- Omstillingsorganisasjonen initierer, tilrettelegger og opptre som samarbeidspartner med næringslivet og andre aktører for å realisere omstillingsarbeidets målsetninger.
- Omstillingsorganisasjonen bidrar til finansiering av forstudier og forprosjekter i bedrifter og kan selv initiere forstudier og forprosjekt, men bør ikke stå som eier av hovedprosjekt.
- Styreleder rapporterer til eieren ved ordfører etter fastsatt plan.
- Styret har 5-7 medlemmer. Observatører i styret er ordfører og rådmann i Sør-Varanger kommune, Innovasjon Norge og Finnmark fylkeskommune.
- Styret ansetter daglig leder.

Sør-Varanger kommune

Daglig leder av SVU er operativt ansvarlig for daglig ledelse, drift og gjennomføring av selskapets drift i henhold til vedtatte rammer. Daglig leder har følgende ansvarsoppgaver:

- Rapporterer til styret.
- Er sekretariat for styret.
- Forestår operativ samhandling med Sør-Varanger kommunes administrasjon i saker der det er hensiktsmessig.

3.2 Finansiering

Finansieringsplanen bygger på regjeringens vedtak om 40 millioner i omstillingsmidler til Sør-Varanger, fremlagt i revidert statsbudsjett 11. mai 2016. Revidert statsbudsjett ble vedtatt av Stortinget 17. juni 2017. Finansieringsplanen bygger på regjeringens vedtak om 40 millioner i omstillingsmidler til Sør-Varanger, fremlagt i revidert statsbudsjett 11. mai 2016. Revidert statsbudsjett ble vedtatt av Stortinget 17. juni 2017. Tidligere var forvaltning av omstillingsmidlene regulert kun av Forskrift for de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene over statsbudsjettets kapittel 551 post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, disse er nå spesifisert slik at tildelingene også er regulert av Forskrift for de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene over statsbudsjettets kapittel 553 post 65 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling.

I tillegg er det lagt inn 4,2 millioner av de 5 millioner Kommunal- og moderniseringsdepartementet i desember 2015 innvilget til oppstart av omstillingsarbeidet i Sør-Varanger. 4,2 millioner av disse midlene kan ifølge vedtak i Finnmark fylkeskommune, som administrerer bevillingen, disponeres av Sør-Varanger kommune. Sør-Varanger kommune og Finnmark fylkeskommune har gitt tilsagn om henholdsvis 10 millioner og 6 millioner, til sammen 16 millioner, slik at total ramme blir 60,2 millioner. Omstillingsprogrammet legger opp til følgende budsjettrammer og totalbudsjett. Den endelige ressursallokering bestemmes av den årlige handlingsplanen.

		2016-2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Staten/KMD	73 %	18 822 780	6 344 305	6 344 305	6 344 305	6 344 305	44 200 000
Finnmark Fylkeskommune	10 %	2 578 463	855 384	855 384	855 384	855 384	6 000 000
Sør-Varanger kommune	17 %	4 383 387	1 404 153	1 404 153	1 404 153	1 404 153	10 000 000
Totalt		25 784 631	8 603 842	8 603 842	8 603 842	8 603 842	60 200 000

Tabellen viser kun restmidler av den offentlige bevilgningen gitt til Sør-Varanger Utvikling AS. Prosjekter med egen inntjening kommer i tillegg til denne rammen.

Sør-Varanger kommune

- Sør-Varanger Kommunes oppstartskostnader på 2,0 MNOK ble tatt av de midlene (4,2 MNOK) som ble bevilget i forkant av omstillingsprosessen. Resterende beløp, 2,2 MNOK, gikk inn i de andre postene i budsjettet i 2016/2017.
- Omstillingsorganisasjonen forutsettes å forvalte 58,2 MNOK i omstillingsperioden.
- Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg.
- Det er et uttalt mål at omstillingsmidlene skal bidra til å utløse annen finansiering, herunder virkemidler som blant annet Innovasjon Norge disponerer. Dette betyr i praksis at bevilgningene i størst mulig grad bør gå til prosjekter og satsinger som ikke faller inn under Innovasjon Norges ordinære tilskuddsordninger.
- SVU følger Innovasjon Norge sitt omstillingsprogram med tilhørende retningslinjer. Det legges til grunn at PLP skal brukes i alle prosjekter. PLP er en prosjektstyringsmetode og et begrepsapparat utviklet av Innovasjon Norge. PLP opererer med faseinndelt prosjektgjennomføring, fast organisering og faste roller, tydelig beslutningsprosess og gode rutiner for oppfølging og kvalitetssikring. PLP legger vekt på personlig ansvar, forpliktende samarbeid og resultat. Se mer på regionalomstilling.no.
- Kommunikasjonsplan for omstillingsarbeidet revideres i takt med organisasjonens utvikling og behov. Kommunikasjonsplanen skal bidra til å nå omstillingsarbeidets mål.

3.3 Avgrensninger

Forvaltning av omstillingsmidlene fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Finnmark Fylkeskommune reguleres av Forskrift for de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene over statsbudsjettets kapittel 551 post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling. Prosjekter innenfor tradisjonell landbruks- og skogbruksdrift som kan tildeles støtte av det ordinære virkemiddelapparatet med midler fra næringsavtalene kan normalt ikke tildeles omstillingsmidler.

Omstillingsarbeidet er et ekstraordinært næringsutviklingsarbeid, og de forventede resultater av prosjekter og tiltak som støttes av omstillingsmidlene skal materialiseres i form av arbeidsplasser, en mer robust næringsstruktur og bærekraftig verdiskapning. Det betyr igjen at prosjekter med annen målsetting enn dette er vanskelig å prioritere.

Sør-Varanger kommune

Vedlegg 1:

Bakgrunn for tredje revidering av strategi

1 Samfunnstrender og dagsorden

Den største utfordringen som eksisterer i Nord-Norge og Sør-Varanger er kampen om arbeidstakere og demografisk utvikling. Lokalt og regionalt er det flere positive prosesser som bidrar til økt samhandling og mobilisering innad og mellom næringsliv og offentlig sektor, men samtidig er endringstempoet i samfunnet stadig økende – ikke minst i kjølvannet av covid-19. Endringene i samfunnet observeres blant annet gjennom overordnede politiske føringer, bruk av teknologi og digitaliseringstiltak, samt holdninger og dagsorden. Eksempelvis ble FNs bærekraftsmål vedtatt av medlemslandene høsten 2015. I starten av omstillingsperioden var bærekraft et fremmed begrep, mens i dag ser en at bærekraftsmålene setter politisk agenda på alle nivå, med tilhørende føringer innenfor anbudsprosesser, tilskuddsutlysninger og prosjektutvikling med mer. Tidligere ble overskriftene kompetanse, teknologi og digitalisering, og demografiutvikling drøftet i ulike sammenhenger, men ved inngangen av 2021 er det disse tematikkene som setter dagsorden for diskusjon. Dessuten har fire år med omstillingsarbeid vist viktigheten av at offentlige aktører bidrar som tilretteleggere og premissgivere.

Dette speiles av utfordringsbildet i Vedlegg 2. For å holde tritt med slike endringer kreves ytterligere mobilisering av lokalsamfunnet via fokus på kompetanse og samhandling. Slik utvikling foregår gjennom både uformelle og formelle nettverk og strukturer, der det også lages rom for nye ideer og kreativitet. Ingen av de overordnede samfunnstrekkene, som igjen treffer vårt lokalmiljø, kan løses av enkeltaktører alene.

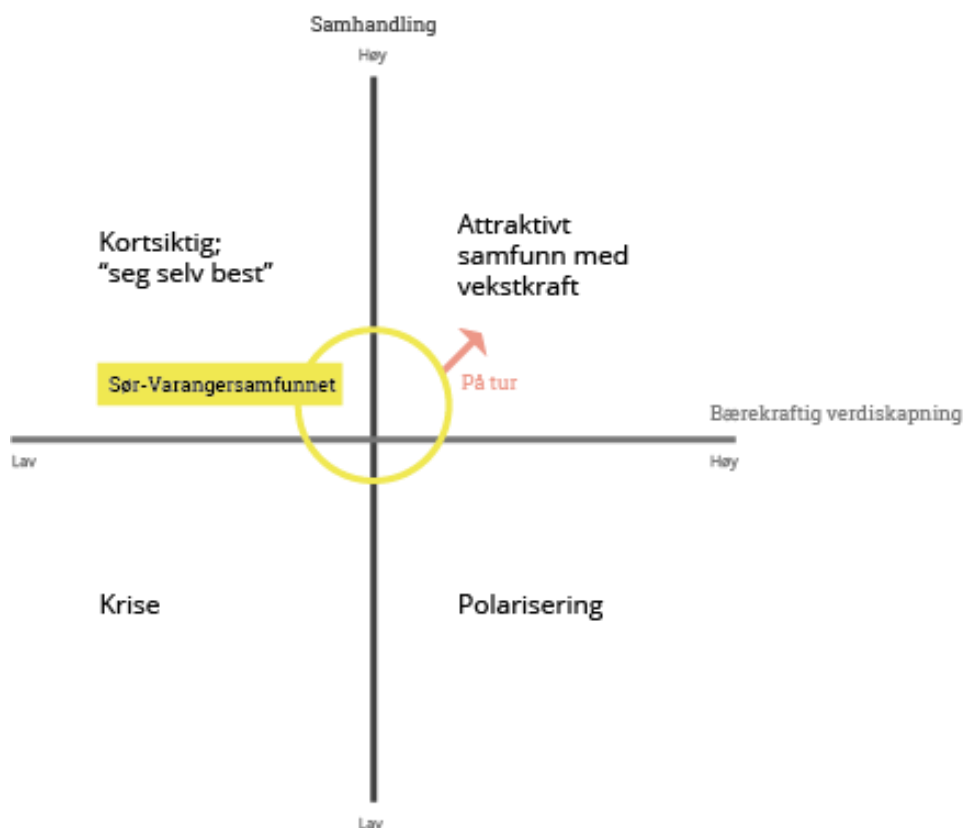
1.1 Sør-Varangersamfunnet som et «attraktivt samfunn med vekstkraft»

For SVU er samhandling nøkkelen til ny kunnskap og en bærekraftig verdiskapning. Derfor har samhandling hele tiden vært et sentralt begrep i SVUs arbeid. I løpet av omstillingsperioden har det kommet mange gode prosjekter og nye samhandlingsarenaer, men det er stadig mulighet for videreutvikling. Dette har vi forsøkt å visualisere i figuren under.

Sør-Varanger kommune

De ulike kvadrantene beskrives kort ved:

1. Krise –lav samhandling og lav bærekraftig verdiskapning. Dette er et samfunn i kollaps.
2. Kortsiktige perspektiv: «Seg selv nærmest», aktørene samarbeider kun for kortsiktige perspektiv der manglende bærekraftig verdiskapning hindrer langsiktig tankegang
3. Underutviklet potensial: Lav samhandling, men bærekraftig verdiskapning. Den enkelte leverer godt i «nuet», men samfunnstrendene som kommer vil gi lokalsamfunnet problemer.
4. Et attraktivt samfunn med vekstkraft: lokalsamfunnet samhandler, og er villige til å inngå noen kompromisser for å sikre langsiktig bærekraftig verdiskapning

Det lokale næringslivet jobber hardt for å løse sine nærliggende utfordringer, samtidig som mange uttrykker vanskeligheter med å prioritere lengere utviklingsløp – selv om det kommer aktøren til gode på lengre sikt. Dette tilsier at lokalsamfunnet ligger en plass mellom 2 og 3 i figuren, litt avhengig av hvor en tar utgangspunkt. Strategisk sett ønsker SVU å bidra til å løfte lokalsamfunnet inn i større grad mot kvadrant 4 i figuren. Med bakgrunn i tilbakemeldinger og evaluering- og strategiarbeid, satt sammen med politiske trender og det lokale situasjonsbildet, har SVU derfor revidert sin strategi og innsatsområder.

Sør-Varanger kommune

2 Hvorfor ny strategi

Det er viktig at SVU som utviklingsaktør følger med på de til enhver tid gjeldene samfunnstrender. Med bakgrunn i «Midtveisevaluering» fra Troms og Finnmark Fylke, årlige programstatusevalueringer fra Innovasjon Norge, tilbakemeldinger fra publikum og internprosjektet «Inn for landing», samt de erfaringer som er gjort fra 2016 til i dag, er det grunnlag for å konkludere at det er mulig å få til ytterligere mobilisering av næringslivet og derav en høyere måloppnåelse ved å revidere strategien. Prosjektporteføljen viser at omfanget av prosjekter har økt, men det er mange små tilskudd med begrensede resultater og ringvirkninger. Likeså viser inngangen av 2021 at SVU ligger i forkant av sine budsjetterte målsetninger med ca 160 nye og sikrede arbeidsplasser.

Visjon, misjon og verdigrunnlag er ikke endret i revidert strategi. Evalueringene viser at de bransjespesifikke innsatsområdene ikke bidrar til en strategisk styring mot måloppnåelse. Innsatsområdene er derfor blitt redusert til tre: 1) Infrastruktur og nettverk, 2) Innovasjon og kompetanse og 3) Entreprenørskap. Disse innsatsområdene favner bredere enn tidligere, og setter fokus på de områdene publikum har etterspurt - samtidig som områdene åpner alle næringer.

Alle evalueringer har løftet fram at bærekraft må komme tydeligere fram i arbeidet til SVU. Dermed er det en viktig endring i SVUs strategiske arbeid at det er lagt til et tredje hovedmål om *å bidra til bærekraftig verdiskapning*.

Ved etableringen av SVU ble det forespeilet at omstillingsorganisasjonen skulle drive en høy grad av proaktivt arbeid de første årene for å generere flere bedriftsprosjekter. I praksis viser det seg at for å stimulere fram prosjekter og bidra til lokal mobilisering er det fortsatt i 2021 et stort behov for proaktivt arbeid og et aktivt SVU. I flere sammenhenger er det fremhevd at det er ikke midlene SVU gir i tilskudd som er avgjørende, derimot er det den kompetansen og dynamikken selskapet klarer å skape som er sentralt.

Sør-Varanger kommune

Vedlegg 2: Sør-Varanger i omstilling

1 Bakgrunn for omstillingsstatusen

I november 2015 ble Sydvaranger Gruve AS slått konkurs, og 422 arbeidsplasser gikk tapt. Sydvaranger Gruve AS var den viktigste private sysselsetteren i Sør-Varanger. I tillegg opplevde Sør-Varanger en situasjon der handel og kjøp av tjenester fra Russland gikk drastisk ned i 2015 og 2016, samtidig som internasjonale sanksjoner mot Russland legger begrensninger på handel med varer til olje- og gassnæring. Samfunnsmessig konsekvensanalyse (23. mars 2016) estimerer det potensielle tapet av arbeidsplasser, inkludert ringvirkningene, til å være om lag 730 arbeidsplasser i Sør-Varanger kommune og en sysselsettingsmessig reduksjon på 12,9%. I tillegg kommer effekter som følge av nedgang i handelstrafikken fra Russland og redusert aktivitet innen petroleumsnæringen.

1.1 Utfordringer og muligheter

«Strategisk utviklingsanalyse Sør-Varanger kommune 2016» (25. mai 2016) beskriver Sør-Varanger kommune i et regionalt perspektiv, komparative fortrinn for næringsutvikling i kommunen, utviklingsmuligheter rundt eksisterende næringsliv og kommunens rolle som tilrettelegger. Denne analysen, supplert med omstillingsarbeidserfaring fram til januar 2021, danner grunnlaget for følgende utfordrings- og mulighetsbilde:

2.1 Utfordringer

- Egen bo- og arbeidsmarkedsregion med om lag 5 000 sysselsatt (Kommune NM 2020)
Arbeidsmarkedet i Sør-Varanger består av ca. 50% offentlig ansatte fordelt over noen store tunge aktører, der kommuneorganisasjonen er den desidert største arbeidsgiveren. De resterende 49% i privat sektor preges i stor grad av små aktører, med innslag av mellomstore bedrifter.
- Avhengigheten av et ensidig næringsgrunnlag gir sårbarhet
Det er behov for et noe større mangfold av bedrifter, samt en økning i bedrifter som eksporterer tjenester ut av kommunen.
- Kulturendringer
Når et samfunn skal omstilles fra å ha en markert hjørnesteinsbedrift til et mer mangfoldig næringsliv, kreves det endring av holdninger og kultur. Dette er forsknings- og erfaringsmessig krevende prosesser.
- Demografi
Den demografiske sammensetningen i kommunen og regionen er preget av stadig færre unge og unge voksne. I Sør-Varanger er det en trendkurve som viser betydelig færre barn i barnehage og skolepliktig alder. Aldersgruppen mellom 20 og 45 år er også underrepresentert.

Sør-Varanger kommune

- **Kompetanse**
Formalkompetanse og omstillings- og innovasjonsevne henger i stor grad sammen. Som generelt i Finnmark, har en lavere andel av befolkningen i Sør-Varanger høyere utdanning; spesielt det som omtales som lengere høyere utdanning. Det private næringslivet besitter om lag 25% av de med høyere utdanning.
- **Få tilgjengelige innovasjonsressurser (tid og kapital) lokalt**
Bedriftene i Sør-Varanger preges av å være små, med begrensede ressurser til å bedrive innovasjonsarbeid. Dette vises spesielt i form av antall ansatte i organisasjonene og bedriftenes lave egenkapital.
- **Kommuneorganisasjon i stor omstilling**
Sør-Varanger kommune må tilpasse driften sin til lavere inntekter og overføringer, noe som gir et betydelig omstillingsbehov. Organisasjonen er også igjennom et stort planarbeid, der de fleste kommunale planer oppdateres i de kommende årene.

2.2. Muligheter

- **Naturgitte fordeler**
 - Barentshavet
 - Reiseliv
 - Logistikk-knutepunkt
 - Grenseområdet
- **Digitalisering og teknologi**
Det er et stort fokus på digitalisering og teknologiske løsninger generelt i samfunnet. Sør-Varanger har en genuin mulighet til å være med å sette retning på dette. Det pågår et utviklingsprosjekt for tilknytning av fiberkabel mellom Asia og Europa, med landing i Sør-Varanger, som kan være med å løfte dette til nye høyder. Samtidig har Covid-19 gjort samfunnet mer digitalisert på et generelt nivå.
- **Industrierfaring og industriell kompetanse**
Den omfattende industrielle erfaringen og kompetansen kan videreutvikles innenfor en rekke områder. De største bedriftene i Sør-Varanger tilhører industrisektoren, og disse tiltrekker seg kompetanse, kapital og kunder.
- **Et levende næringsliv med utviklingspotensial**
Det er et visst mangfold i næringslivet som kan videreutvikles. Her er det et poeng å trekke fram Orinor AS (Tidligere Kirkenes Næringshage) som er en del av virkemiddelapparatet til SIVA. Orinor AS har over 80 lokale medlemsbedrifter, og har også et faglig sterkt utviklingsmiljø.

Sør-Varanger kommune

- Regionforstørring, sammenslåing av Troms og Finnmark

Hvordan regionen endelig vil se ut er vanskelig å forutsi når denne planen skrives, da fylkeskommunen strever med mange tunge prosesser og det varsles nye omkamper i politikken. Samtidig finnes det mulighetsrom en må utnytte og bruke i denne prosessen.

- Internasjonalt samarbeid

Det er et stort potensial i å samarbeide på kryss av grensene, der særlig Russland har hatt og fortjener stort fokus. I nabobyen Nikel foregår det en storstilt omstilling, og det er flere ulike samhandlingsarenaer under opparbeidelse. Samtidig ser en at Finland stadig har flere interessante arenaer og programmer som er aktuelle for våre næringsaktører. Selv om Asia ikke er en del av våre nærmeste grenser, ser vi også stadig økende interesse fra asiatiske aktører i vår region. Sør-Varanger kommune har også underskrevet en vennskapsavtale med byen Harbin i Kina. Samtidig som mulighetsrommene kan oppfattes som store, er det mange områder som i praksis begrenses av utenrikspolitiske hensyn. Det er derfor krav til stor kompetanse om en skal lykkes grenseoverskridende arbeid.

Sør-Varanger kommune

